

Vejledning til Fødevarestyrelsens kontrol med hjertebesætninger - slagtekyllingebesætninger

Denne vejledning er skrevet til Fødevarestyrelsens dyrlæger og teknikere, der udfører kontrol med dyrevelfærd i slagtekyllingebesætninger, der er tilmeldt den frivillige dyrevelfærdsmærkningsordning (hjertebesætninger).

Krav til hjertebesætninger

Besætninger, der er tilmeldt dyrevelfærdsmærkningsordningen, skal udover de generelle dyrevelfærdskrav leve op til en række krav, som er beskrevet i bekendtgørelse nr. 1441 af 4. december 2019 om frivillig dyrevelfærdsmærkningsordning : <https://www.retsinformation.dk/eli/ta/2019/1441>

Besætningen må først levere dyr til slagteri, når et inspektionsorgan har inspiceret besætningen og indberettet resultatet til Fødevarestyrelsen, eller Fødevarestyrelsens kontrollør har godkendt besætningen til levering til ordningen. Undtaget er økologiske besætninger, der bliver kontrolleret af Landbrugsstyrelsen. Læs mere om dyrevelfærdsmærket på følgende link:

<https://www.foedevarestyrelsen.dk/kampagner/Bedre-dyrevelfaerd/Sider/forside.aspx>

Godkendte besætninger vil i CHR være mærket med logoet Bedre Dyrevelfærd med det relevante antal hjerter.

Hvem foretager kontrol i hjertebesætningerne

Når en besætning ønsker at indgå i dyrevelfærdsmærket, får den besøg af et certificeret inspektionsorgan eller Fødevarestyrelsen, som auditerer og certificerer besætningen.

Hvad gør inspektionsorganets kontrollører:

Foretages auditering og certificering af et certificeret inspektionsorgan, indsender dette hver måned lister til Fødevarestyrelsen over tilmeldte og godkendte besætninger. Herefter registrerer FVST besætningen i CHR.

Det certificerede inspektionsorgan eller Fødevarestyrelsen skal auditere hjertebesætningerne mindst én gang om året (20 % af auditeringerne skal være uanmeldte). Såfremt det observeres, at en besætning ikke lever op til kravene, skal Fødevarestyrelsen med det samme informeres, medmindre der er tale om en mindre væsentlig overtrædelse, som primærproducenten retter op på hurtigst muligt.

Hvad gør Landbrugsstyrelsens kontrollører:

Landbrugsstyrelsens kontrollører varetager kontrollen med kravene til **niveau 3** i de økologiske besætninger, de besøger i forbindelse med økologikontrollen. Såfremt Landbrugsstyrelsen observerer, at en besætning ikke lever op til kravene, skal de med det samme informere Fødevarestyrelsen, medmindre der er tale om en mindre væsentlig overtrædelse, som primærproducenten retter op på hurtigst muligt.

Hvad skal Fødevarestyrelsens kontrollører gøre under velfærdskontrol:

Både i forbindelse med nulpunkts- og prioriteret kontrol i besætninger, som er med i mærkningsordningen, og i forbindelse med målrettede kampagnekontroller, skal der foretages en kontrol af de kriterier, som skal være opfyldt, for at besætningerne kan få henholdsvis ét, to eller tre hjerter.

Kriterier for at få tildelt hjerter

	Standard			
Langsommere voksende racer	nej	Ja		
Dødelighed	Mindre end 1 pct. tillagt 0,06 pct. ganget med flokkens slagtealder i dage – men gælder kun besætninger med tilladelse til maximal belægningsgrad på gennemsnitlig max 40 kg levende vægt/m ²	Mindre end 1 pct. tillagt 0,06 pct. ganget med flokkens slagtealder i dage.		
Delslagtninger	Tilladt	Ikke tilladt		
Transport	Højst 12 timer	Højst 6 timer		
Trædepudesvidninger	Optælling og reaktion følger regler for hold af slagtekyllinger ¹	Højst to gange i træk 41-80, og altid under 81.		
Belægningsgrad	Gennemsnitlig max 40 kg/m ² , dog op til 42 kg/m ² for et enkelt hold.	Må ikke overstige 38 kg levende vægt pr. m ²	Ved ren indendørs produktion ikke over 32 kg/m ² levende vægt pr. m ² friareal. Ved adgang til veranda eller udeareal ikke over 38 kg/m ² levende vægt pr. m ² . Verandaen medregnes ikke i indendørsarealet.	Ikke over 27,5 kg levende vægt pr. m ² friareal.
Miljøberigelse	Ingen krav		Grovfoder <u>eller</u> andre former for miljøberigelse. Miljøberigelsen skal være permanent til stede i tilstrækkeligt omfang.	Grovfoder <u>og</u> andre former for miljøberigelse. Grovfoder og andre former for miljøberigelse skal være permanent til stede i tilstrækkeligt omfang
Veranda og udearealer	Ingen krav		Minimum 15 pct. af indendørsarealet.	Mindst 1m ² /slagtekylling

¹ Se bekendtgørelse nr. 1047 af 13. august 2018 om hold af slagtekyllinger og rugeægsproduktion til produktion af slagtekyllinger, § 11

Indeklima	Gældende ved belægningsgrad på 33 kg/m ² eller derover		Skal leve op til kravet, der gælder for godkendelse til produktion af slagtekyllinger på over 33 kg levende vægt pr. m ² friareal.
-----------	---	--	---

Vurderingen af kriterier skal foretages på følgende måde:

I det nedenstående gennemgås, hvordan kriterierne på de 3 niveauer skal vurderes i besætningen.

Langsommere voksende racer

Der er på **alle niveauer** krav om, at der benyttes slagtekyllinger af racer, der minimum vokser 25 pct. langsommere end de konventionelle racer. Begge forældre skal være af en langsommere voksende race, hvor gennemsnitlig daglig tilvækst (Average Daily Gain), jf. avlsselskabernes specifikationer på racen, er minimum 25 pct. mindre end Average Daily Gain for racen Ross 308. Hvor Average Daily Gain er angivet som et interval, anvendes gennemsnittet i beregningerne.

Dødelighed

Dødelighed omfatter både døde og aflivede. Der er på **alle niveauer** krav om, at den samlede dødelighed i de seneste syv på hinanden følgende kontrollerede flokke fra det hus, hvor der ønskes en maksimal belægningsgrad på op til 38 kg levende vægt pr. m² friareal, har været mindre end 1 pct. tillagt 0,06 pct. ganget med flokkens slagtealder i dage.

Delslagtninger

For **alle niveauer** er det forbudt at udføre delslagtinger, hvis formålet med delslagtingen er at undgå at overstige den maksimalt tilladte belægningsgrad.

Der kan ikke dispenseres fra dette krav.

Trædepudesvidninger

For **alle niveauer** gælder det, at scoren i overvågningsprogrammet for trædepudesvidninger i et hus højst to gange i træk må være 41-80, men ikke 81 eller derover. Embedsdyrlægen på kyllingslagterier indberetter til Fødevestyrelsen (15@fvst.dk Dyrevel-færd og Veterinærmedicin), hvis der, jf. overvågningsprogrammet for trædepudesvidninger, tildeles en score på mellem 41 og 81 til to på hinanden følgende hold slagtekyllinger, eller hvis der tildeles en score på 81 eller derover. Producenter får meddelelse ved score 41 eller derover.

Transport

For **alle niveauer** gælder det, at transporttiden til slagtning højst må være 6 timer (eksklusiv indfangning, på- og aflæsning).

Egenkontrolprogram:

Alle niveauer under mærket skal have etableret et egenkontrolprogram og gennemføre egenkontrol for at sikre, at de dyrevelfærdsmæssige krav i mærkeordningen opfyldes. Afvigelser fra kravene skal korrigeres, og både afvigelser og handlinger skal dokumenteres skriftligt.

Besætningssejeren skal gemme resultater af egenkontrollen og auditeringen i mindst 2 år, og disse skal til enhver tid være tilgængelige i forbindelse med kontrollen.

Belægningsgrad

For **niveau 1** gælder det, at den gennemsnitlige belægningsgrad over tre rotationer ikke må overstige 38 kg. levende vægt pr. m² friareal, og belægningsgraden i det enkelte hold må på intet tidspunkt overstige 39 kg. levende vægt pr. m² friareal.

For **niveau 2** gælder det at:

- Ved ren indendørsproduktion må belægningsgraden på intet tidspunkt overstige 32 kg levende vægt pr. m² friareal.
- Ved produktion, hvor slagtekyllingerne har adgang til veranda eller udeareal, må belægningsgraden indendørs på intet tidspunkt overstige 38 kg levende vægt pr. m². Verandaen medregnes ikke i indendørsarealet.

For **niveau 3** gælder, at belægningsgraden indendørs på intet tidspunkt må overstige 27,5 kg levende vægt pr. m² friareal. En eventuel veranda medregnes ikke i indendørsarealet.

Veranda og udearealer

For **niveau 2** gælder, at ved adgang til veranda eller udeareal skal disse udgøre minimum 15 pct. af indendørsarealet. De sidste 10–12 dage af produktionen skal adgangen til verandaen eller udearealet være permanent i dagtimerne. Det er dog tilladt at lade kyllinger være indendørs uden adgang til veranda eller udeareal, hvis vejrliget kan være skadeligt for dyrenes sundhed eller velfærd, eller ved udbrud af eller mistanke om smittesomme husdyrsygdomme, hvor myndighederne kræver fugle indelukket.

For **niveau 3** gælder, at udearealet skal udgøre mindst 1 m² pr. slagtekylling. Mindst 25 pct. af minimumsarealkravet for udearealet skal være dækket af vegetation, heraf mindst 18 procentpoint beplantning med buske og/eller træer og mindst 7 procentpoint

med bunddække. Der må højst være 15 m fra huset til den første beplantning med buske og/eller træer. For den beplantede del af arealet må der højst være 15 m mellem buske og/eller træer. Vegetationskravet skal som minimum være opfyldt i den del af udearealet, der ligger tættest på udgangshullerne.

Grovfoder og miljøberigelse

For **niveau 2** besætninger gælder, at slagtekyllingerne skal have grovfoder eller andre former for miljøberigelse. Miljøberigelsen skal være permanent til stede i tilstrækkeligt omfang.

For **niveau 3** gælder, at slagtekyllingerne skal have grovfoder og andre former for miljøberigelse. Grovfoder og andre former for miljøberigelse skal være permanent til stede i tilstrækkeligt omfang.

Grovfoder og miljøberigelse

Miljøberigelse kan være af forskellig art. Det kan eksempelvis være tildeling af forskellige typer af grovfoder eller beskæftigelsesmateriale som fx halmballer, indretnings- eller inventarændringer som fx ramper, eller berigelse i form af adgang til lys eller frisk luft.

Indeklima

For **niveau 2 og 3**: Indeklimaet skal leve op til kravet, der gælder for produktion af slagtekyllinger på over 33 kg levende vægt pr. m² friareal, jf. § 7a, lov om hold af slagtekyllinger.

Hvordan skal kontrollører reagere, hvis en hjertebesætning ikke lever op til kriterierne:

Såfremt det observeres, at en besætning ikke lever op til kravene for mærkningsordningen, skal de med det samme informere Fødevarestyrelsen, Dyrevelfærd og Veterinærmedicin (15@fvst.dk) i Glostrup, idet Fødevarestyrelsen kan udelukke primærproducenten fra ordningen, medmindre der er tale om en mindre væsentlig overtrædelse, som den ansvarlige primærproducent retter op på hurtigst muligt. Hvis overtrædelsen giver anledning til ekstra kontrolbesøg, opkræves gebyr i henhold til § 17.

§ 17. Gennemfører Fødevarestyrelsen kontrol som opfølgning på en indberetning om en mulig overtrædelse af kravene i mærkeordningen, skal den for overtrædelsen ansvarlige primærproducent eller virksomhed betale for denne kontrol i overensstemmelse med de til enhver tid gældende regler om betaling for ekstra kontrol.

Forhold vedrørende overgangsordninger ved udtræden af ordningen:

Såfremt en primærproducent ønsker at udtræde af ordningen, kan det tillades, at kød fra besætningen, der opfylder betingelserne i bilag 2, i overgangsperioden markedsføres under den frivillige dyrevelfærdsmærkningsordning på følgende betingelser:

Der skal være tydelig adskillelse mellem de dyr, for hvilke betingelserne i bilag 2 alle har været opfyldt, og hvis kød derfor kan markedsføres under den frivillige dyrevelfærdsmærkningsordning, og dyr for hvilke betingelserne i bilag 2 ikke alle har været opfyldt, og som derfor ikke kan markedsføres under ordningen. Adskillelsen skal for besætninger mindst være på husniveau.

Primærproducenten skal på forhånd orientere Fødevarestyrelsen om den første dato, hvor der vil være dyr i besætningen, som ikke lever op til betingelserne i bilag 2, samt den dato, hvor det forventes at levere de sidste dyr, der opfylder alle betingelserne i bilag 2.

Mindst én gang i overgangsperioden skal det kontrolleres, at adskillelsen er gennemført uden risiko for sammenblanding af dyr, for hvilke betingelserne er opfyldt, og dyr, for hvilke der ikke er grundlag for mærkning med dyrevelfærdsmærket.

Er denne adskillelse ikke gennemført, kan kødet fra dyr fra besætningen ikke længere markedsføres under dyrevelfærdsmærkningsordningen.